

ОГЛЯД
судової практики
Касаційного господарського
суду у складі Верховного Суду
щодо спорів у сфері
лізингових правовідносин

1. Спори щодо укладання договору

Постанова КГС ВС від 15.01.2020
у справі № 910/2242/19

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/86998952>

Постанова КГС ВС від 20.02.2020
у справі № 911/712/19

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/87713209>

Постанова КГС ВС від 20.02.2020 у справі
№ 910/2240/19

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/87868877>

Постанова КГС ВС від 25.07.2019
у справі № 914/194/17

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/83327081>

Постанова КГС ВС від 27.08.2019
у справі № 922/648/18

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/83958340>

Правочин, вчинений у письмовій формі, підлягає нотаріальному посвідченню лише у випадках, установлених законом або домовленістю сторін. Приписи Закону України "Про фінансовий лізинг" та параграфа 6 глави 58 ЦК України не містять норми про обов'язкове нотаріальне посвідчення договору лізингу.

Якщо об'єктом договору лізингу не є нерухоме майно, то такий договір не підлягає обов'язковому нотаріальному посвідченню

Не можуть бути предметом лізингу земельні ділянки й інші природні об'єкти, єдині майнові комплекси підприємств та їх відокремлені структурні підрозділи (філії, цехи, дільниці)

Договір, який підлягає нотаріальному посвідченню або державній реєстрації, є укладеним з моменту його нотаріального посвідчення або державної реєстрації, а в разі необхідності і нотаріального посвідчення, і державної реєстрації – з моменту державної реєстрації

Якщо предметом договору лізингу є нерухоме майно, то цей договір підлягає нотаріальному посвідченню

Постанова КГС ВС від 06.07.2021 у справі
№ 910/5719/21
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/105179044>

Постанова КГС ВС від 11.12.2019 у справі
№ 910/5233/18
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/86400404>

Постанова КГС ВС від 29.05.2019 у справі
№ 910/4924/18
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82160072>

Постанова КГС ВС від 29.01.2020 у справі
№ 903/154/19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/87329299>

Постанова КГС ВС від 10.04.2019 у справі
№ 910/10814/18
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/81143165>

Постанова КГС ВС від 13.06.2018 у справі
№ 910/19197/17
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/74767289>

Тлумачення договору можливе до початку виконання сторонами його умов

Право власності в набувача майна за договором виникає з моменту передання майна, якщо інше не встановлено договором або законом

Укладення договору страхування до фактичної передачі предмета лізингу не свідчить про його недійсність і неспрямованість на реальне настання правових наслідків

Вимога про визнання договору удаваним є неефективним способом захисту, оскільки не є вимогою про визнання договору недійсним

Фінансова установа має право надавати фінансові послуги після внесення її до Державного реєстру фінансових установ та отримання свідоцтва про реєстрацію фінансової установи

Повний та чіткий склад лізингових платежів сторони договору визначають і погоджують вільно, самостійно й на власний розсуд безпосередньо в договорі

2. Спори щодо зміни договору

Постанова КГС ВС від 16.02.2022
у справі № 910/11472/20
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/103561909>

Постанова КГС ВС від 04.08.2021
у справі № 903/636/20
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/98760514>

Постанова КГС ВС від 04.02.2018
у справі № 905/2448/17
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/87522287>

Щодо процедури повідомлення лізингоодержувача про відмову від договору лізингу

Договір суборенди припиняється одночасно з припиненням основного договору лізингу (найму) незалежно від підстав його припинення

Наявність у діях власника волі на передачу майна іншій особі виключає можливість його витребування від добросовісного набувача

3. Спори щодо розірвання договору

Постанова КГС ВС від 17.08.2021
у справі № 910/16910/20
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/99173845>

Постанова Великої Палати Верховного Суду
від 15.06.2021
у справі № 904/5726/19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/98524308>

Постанова КГС ВС від 15.01.2021
у справі № 904/2357/20
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/94180468>

Щодо можливості включення податку на додану вартість при розрахунку суми штрафу (неустойки) за дострокове розірвання договору

Лізингові платежі не є рівнозначними платі за користування на відміну від орендної плати, позаяк містять такий складник, як відшкодування частини вартості предмета лізингу

На правовідносини, що склалися між сторонами щодо одержання позивачем як лізингодавцем лізингових платежів у частині покупної плати за надання майна в майбутньому у власність відповідачу, поширюються загальні положення про купівлю-продаж

4. Спори щодо виконання договору

Постанова КГС ВС від 13.03.2018
у справі № 916/706/17

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/72730785>

Постанова КГС ВС від 30.01.2021
у справі № 916/1830/19

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/87329221>

Постанова КГС ВС від 10.09.2019
у справі № 902/410/18

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/84320536>

Постанова КГС ВС від 21.02.2020
у справі № 910/10191/17

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/87929471>

Постанова КГС ВС від 20.05.2020
у справі № 904/4664/18

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/89402240>

Коригування лізингових платежів, в основі якого лежить зміна курсової різниці (зміна курсу гривні стосовно долара), прямо не заборонене та не суперечить чинному законодавству України

Продавець (постачальник) несе відповідальність перед лізингоодержувачем за порушення зобов'язання щодо якості, комплектності, справності предмета договору лізингу

Якщо сторони договору лізингу уклали договір купівлі-продажу предмета лізингу, то право власності на предмет лізингу переходить до лізингоодержувача в разі та з моменту сплати ним визначеної договором ціни, якщо договором не передбачено інше

Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження предмета договору лізингу несе лізингоодержувач, якщо інше не встановлено договором чи законом

Вчинення виконавчих написів нотаріусів про стягнення заборгованості можливе виключно за нотаріально посвідченими договорами

Постанова КГС ВС від 27.05.2020 у справі № 902/522/19

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/89518268>

Постанова КГС ВС від 12.11.2020 у справі № 921/616/19

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/92841797>

Постанова КГС ВС від 03.07.2018 у справі № 904/6270/16

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/75110290>

Постанова КГС ВС від 31.05.2022 у справі № 903/634/20

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/104688888>

Постанова КЦС ВС від 21.11.2018 у справі № 745/26/16-ц

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/78129286>

Стягнення заборгованості проводиться в безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів

Строки, протягом яких може бути вчинено виконавчий напис, обчислюються з дня, коли в стягувача виникло право примусового стягнення боргу

Витрати на оплату послуг з повернення майна за договором фінансового лізингу не є збитками, оскільки такі витрати не мають обов'язкового характеру

Договір оренди припиняється одночасно з припиненням договору фінансового лізингу, на підставі якого він укладався, незалежно від підстав його припинення

Положення статті 625 ЦК України не передбачає стягнення 3 % річних за порушення негрошового зобов'язання